

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-105/1182/2511
Konu : Yazılı soru önergesi

09/05/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 13/02/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-47693 sayılı yazı,
b) 08/03/2012 tarihli ve 842/1793 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3798 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-105/1791/3648
Konu : Yazılı soru önergesi

09/05/2012

Sayın Ayşe Nedret AKOVA
Balıkesir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3798 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Antalya Cumhuriyet Başsavcılığının 02/03/2012 ve 11/04/2012 tarihli, B.M. 2012/1975 sayılı yazısında;

Soru önergesine konu olayla ilgili Antalya İl Emniyet Müdürlüğü Sanayi Polis Merkez Amirliğine yapılan ihbar üzerine, 01/04/2006 tarihinde Antalya Cumhuriyet Başsavcılığınca başlatılan soruşturmada, mevcutlu getirilen mağdurenin anne ve babası ile bir diğer şüphelinin "15 yaşından küçük çocuğu cinsel yönden istismar etmek ve bu suça iştirak etmek suçundan" Ceza Muhakemesi Kanununun 100. maddesi gereğince tutuklanmalarına karar verilmesi talebiyle nöbetçi mahkemeye sevk edildiği; mağdurenin anne ve babası olan şüphelilerin adli kontrol karşılığı serbest bırakıldıkları, diğer şüphelinin ise Antalya Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesince tutuklandığı; Antalya Cumhuriyet Başsavcılığının 12/04/2006 tarihli iddianamesiyle her üç şüpheli hakkında, "15 yaşından küçük çocuğu cinsel yönden istismar etmek ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılma" suçlarından ayrı ayrı yargılanmaları istemiyle kamu davası açıldığı; Antalya 4. Asliye Ceza Mahkemesinde görülen dava sırasında, Adli Tıp Kurumundan alınan mağdurenin ruh ve beden sağlığının bozulduğuna ilişkin rapor üzerine, sanık hakkında Türk Ceza Kanununun 103/6 maddesinin uygulanması ihtimaline binaen 27/12/2007 tarihinde görevsizlik kararı verildiği ve dosyanın Antalya 1. Ağır Ceza Mahkemesine gönderildiği; mahkemece yapılan yargılamanın 26/03/2012 tarihli duruşmasında, mağdurenin annesi olan sanığın üzerine atılı suçlardan beraatine, mağdurenin babası olan sanığın üzerine atılı suçlardan 7 yıl 9 ay 22 gün hapis ve 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezasıyla ayrı ayrı cezalandırılmasına, diğer sanığın da üzerine atılı suçlardan 16 yıl 6 ay hapis ve 7 yıl 6 ay ayrı ayrı hapis cezasıyla cezalandırılmalarına karar verildiği ve kararın henüz kesinleşmediği,

Bildirilmiştir.

II- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

A- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinde;

"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.”,

B- “Kamu davasını açma görevi” kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında;

“(1) Kamu davasını açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir.

(2) Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturuyorsa; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame düzenler.”

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Öte yandan, 04/04/1929 tarihli ve 1412 sayılı mülga Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 148. maddesinde düzenlenen “Kamu davasını açmak için Adalet Bakanı Cumhuriyet savcısına emir verebilir.” hükmü 14/07/2004 tarihli ve 5219 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 3. maddesi ile yürürlükten kaldırılmış ve benzer bir hükme 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda da yer verilmemiştir. Bu itibarla 5271 sayılı Kanunun 170. maddesinin birinci fıkrasındaki “Kamu davası açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir.” hükmü ile 160. maddesinin birinci fıkrasındaki “Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davası açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.” hükümleri çerçevesinde kamu davasının açılması konusunda Adalet Bakanının Cumhuriyet savcısına emir verme yetkisi bulunmamaktadır. Kamu davasının açılması konusunda görevli ve yetkili kılınan makam Cumhuriyet başsavcılıkları olup, bu bağlamda telkinde bulunulması yada talimat verilmesi de söz konusu değildir.

III- Diğer yandan Anayasanın, "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı; "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı hükümleri çerçevesine, hâlen kesinleşmemiş olduğu anlaşılan davaya ilişkin olarak soru önergesine konu edilen hususlarda yargılamaya ilişkin, tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, herhangi bir makam, organ, merci veya kişi tarafından müdahalede bulunulması söz konusu olamaz.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan